Dosarul nr. 2-24011961-12-2-30012024 (2-2041/24)

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

21 mai 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul centru)*
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Beschieru Maria-Marcelina
cu participarea reprezentantului reclamantului, avocatul Melnic Eduard,

a examinat în sediul instanţei de judecată, şedinţa de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de **********împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei penale în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral şi,

c o n s t a t ă:

I. Poziția participanților la proces.

1. La data de 26 ianuarie 2024, reclamantul **********, prin intermediul avocatului acesteia Melnic Eduard, a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției solicitînd constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei penale în termen rezonabil, încasarea prejudiciului moral în mărime de 250 000,00 lei și cheltuielilor de judecată.
2. În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat faptul că prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 1-4641/2019 din 16 iulie 2021 s-a hotărât: ”Se recunoaște ***** **********vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal, aplicându-i în baza acestei legi o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1500 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 lei. Se recunoaște **********vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal, aplicându-i în baza acestei legi o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1500 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 lei. Conform art. 106 alin. (2) lit. b) din Codul penal, se confiscă, în mod solidar, de la ***** **********și de la **********în beneficiul statului suma de 1 700 euro, cu titlu de mijloace bănești rezultate din infracțiune. Cererea procurorului privind încasarea în mod solidar de la ***** **********și de la **********a cheltuielilor de judecată în sumă de 991, 2 lei, se respinge ca neîntemeiată.
3. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din nr. 1a-2156/21 din 20 decembrie 2023, s-a dispus admiterea apelurilor declarate de avocații **********și Eduard Melnic în interesele inculpaților ***** *****și **********, fiind casată integral sentința Judecătoriei

Chișinău (Sediul Buiucani) din 16 iulie 2021 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează. ”Procesul penal în privința lui ***** *****și **********în baza art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, se încetează pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează urmărirea penală. Se respinge cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mod solidar de la ***** *****și **********în mărime de 991,2 lei ca fiind neîntemeiată. Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.”

4. Reprezentantul reclamantului, avocatul Melnic Eduard a menționat că urmărirea pen*****în privința lui **********, în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal al R.M., a fost începută conform ordonanței organului de urmărire penală, la data de 03 august 2010, iar punerea sub învinuire a avut loc la data de 21 septembrie 2020, prin ordonanțata din accesași dată.
5. Referitor la cazul în speță, reprezentantul reclamantului, avocatul Melnic Eduard a reiterat că unul din principiile fundamentale ale omului, garantate de legislația nație*****și normele de drept internațional este accesul liber, exprimat prin faptul că orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil și în termen rezonabil. Termenul rezonabil al desfășurării procesului penal se află în legătură cauz*****directă cu termenul de menținere a persoanei în calitate de bănuit, care nu poate depăși trei luni, potrivit prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) din CPP al R.M., în vigoare conform situației din 03.08.2010, în interiorul căruia organul de urmărire pen*****avea obligația, conform art. 19 alin. (3) CPP, de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îl atenuează sau agravează răspunderea.
6. Precizează că respectarea termenului rezonabil în cadrul urmăririi penale, în conformitate cu art.20 alin. (4) din CPP al R.M., este asigurată de către procuror, iar la judecarea cauzei penale de către instanța de judecată.
7. Infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal al R.M., de care a fost bănuit **********, la data de 03 august 2010, face parte din categoria infracțiunilor grave, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (4) din CP al R.M., deoarece legea pen*****prevede pedeapsa maximă cu închisoarea pe un termen de până la 12 ani inclusiv. De asemenea, deoarece fapta imputată atentează asupra bunei desfășurări a activității în sfera publică, aceasta se încadrează în infracțiunea de corupție, iar în conformitate cu art. 20 alin. (3) din CPP al R.M., urmărirea pen*****și judecarea cauzelor penale privind infracțiunile de corupție, celor conexe actelor de corupție se fac de urgență și în mod prioritar.
8. Reprezentantul reclamantului, avocatul Melnic Eduard a indicat că prin sentința de condamnare a primei instanțe din 16 iulie 2021 cât și decizia instanței de apel din 20 decembrie 2023, se atestă încălcarea gravă a dreptului la acces la justiție al reclamantului,

**********, exprimat prin încălcarea termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale. Încălcarea termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale acordă dreptul justițiabilului de a înainta o cerere de chemare în judecată privind constatarea încălcării și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în temeiul Legii nr. 87 din 21 apr*****2011.

9. Reclamantul a învederat că în perioada 03 august 2010 – 20 decembrie 2023, a creat o familie, s-au născut doi copii. Perioada respectivă constituie o durată excesivă de examinare a cauzei penale, deoarece aflarea sub acuzarea de comiterea unei infracțiuni grave, lipsa unor acțiuni procesuale și incertitudinea unei soluții finale a procuraturii referitor la învinuirile aduse, reprezintă o lezare a drepturilor nepatrimoniale, fiind necesară acordarea unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material.
10. Reclamantul, **********, consideră că prejudiciul moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei penale se află în legătură cauz*****directă cu gravitatea infracțiunii imputate, prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal al R.M., care face parte din categoria infracțiunilor grave, al cărei sancțiune pen*****stabilește o pedeapsă privativă de libertate pe un termen maxim de până la 12 ani cât și durata procesului penal de 13 ani.
11. Prin Decizia instanței de apel se constată ineficiența acțiunilor procesual penale efectuate în perioada 03 august 2010 – 21 septembrie 2020, deoarece s-a constat că punerea sub învinuire a reclamantului a avut loc cu încălcarea termenului de înaintare a învinuire și admiterea ingerinței în garanțiile prevăzute de art. 22 din CPP, or organul de urmărire pen*****era obligat ca până la data de 03 noiembrie 2010 să înainteze învinuirea sau să dispună scoaterea de sub urmărire penală.
12. Reclamantul din motiv că legislația nație*****nu stabilește un cuantum real drept compensație pentru repararea prejudiciului moral cauzat de către organul de urmărire penală, procuratură, prin prisma practicii judiciare, consideră că suma de 250 000,00 lei în calitate de prejudiciu moral, este rezonabilă și echitabilă, ținând cont de caracterul și gradul suferințelor psihice, natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei, durata urmăririi penală, măsura în care măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele psihice cauzate.
13. În drept reclamantul, *****Andrei și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza prevederilor art. 33, 38, 85 alin. (1) lit. p), 166, 167 CPC al R.M., art. art. 19, 20, 22 din CPP al R.M., art. 2 – 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 1998, 2036 din Codul civil al R.M.
14. La data de 25 martie 2024, reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion a depus în temeiul art. 186 CPC, referința asupra cauzei, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată depusă de **********, ca neîntemeiată.

15. În motivarea poziției sale reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion a indicat că în prezenta cauză, durata procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referire la următoarele criterii de apreciere: complexitatea cauzei, comportamentul părților, care include comportamentul reclamantului și a autorităților și miza (interesul) pentru reclamant.
16. Reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion, precizează că reclamantul în situația în care considera că „a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei". respectiv, dispunea de toate pârghiile legale de a înainta instanței de judecată o cerere de urgentare a examinării cauzei. Prin urmare, procedând astfel acesta „confirma" și „aproba tacit" toate acțiunile întreprinse de către autoritatea judecătorească și părțile implicate în proces, ca ulterior în mod neîntemeiat să înainteze o acțiune civilă în temeiul Legii nr.87.
17. Totodată, reține reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion că în baza raportului motivat prezentat de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani în speță nu se atestă careva motive de tergiversare a examinării cauzei, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept „tergiversare a examinării cauzei", motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului în acest sens.
18. Se menționează în referință că potrivit informației indicate în raportul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

    - La data de 03.12.2019, în procedura judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), **********, a parv*****t în examinare cauza pen*****privind învinuirea lui ***** *****Vasile, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal.

    - În acord cu art. 345 din CPP s-a fixat ședința preliminară pentru data de 20.12.2019, ora 09.30. În cadrul ședinței de judecată din 20.12.2019 de către avocatul **********în interesele inculpatului ***** *****a fost înaintată o cerere cu privire la încetarea procesului penal în ședință preliminară. Deoarece cererea era voluminoasă procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a solicitat termen pentru a studia cererea și a avea posibilitatea de a se expune asupra ei. Respectiv instanța de judecată a admis demersul procurorului și s-a amânat ședința pentru 30.01.2020, ora 11.00.

    - În ședința de judecată din 30.01.2020, părțile nu s-au prezentat, respectiv ședința s-a amânat pentru 25.02.2020, ora 11.00.

    - În ședința de judecată din 25.02.2020, avocatul **********și inculpatul ***** *****, au solicitat ca instanța de judecată să le ofere un termen suplimentar pentru a se decide asupra procedurii în care se va examina cauza (procedură gener*****sau simplificată). Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 20.03.2020, ora 10.00.

    - Ședința de judecată din 20.03.2020, nu a avut loc, în legătură cu dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău nr. 12 din 13.03.2020, în legătură cu măsurile îndreptate spre prev*****rea răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID-19. Respectiv,

ședința a fost amânată pentru data de 04.05.2020, ora 12.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședințe de judecată.
- Ședința de judecată din 04.05.2020, nu a avut loc, în legătură cu dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău nr. 12 din 13.03.2020, în legătură cu măsurile îndreptate spre prev*****rea răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID-19. Respectiv, ședința a fost amânată pentru data de 22.06.2020, ora 14.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședințe de judecată.
- Ședința de judecată din 22.06.2020, nu a avut loc, în legătură cu dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău nr. 12 din 13.03.2020, în legătură cu măsurile îndreptate spre prev*****rea răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID-19. Respectiv, ședința a fost amânată pentru data de 28.07.2020, ora 14.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședințe de judecată.
- În ședința de judecată din 28.07.2020 inculpatul ***** *****a înaintat cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în procedură generală. Respectiv, instanța prin încheiere protocolară a dispus examinarea cauzei în procedură generală. S-a citit învinuirea. S-a oferit termen procurorului Procuraturii Anticorupție, **********, să asigure prezentarea probelor acuzării. Respectiv, următoarea ședință a fost fixată pentru data de 02.10.2020, ora 12.00.
- În ședința de judecată din 02.10.2020, prin dispoziția din 01.10.2020, a adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Lilia *****, a fost înlocuit la examinarea cauzei cu procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, cu procurorul Procuraturii Anticorupție, **********. În cadrul ședinței de judecată din 02.10.2020 procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a solicitat termen pentru a lua *****cu materialele cauzei penale. Respectiv, demersul acestuia s-a admis și ședința s-a amânat pentru datat de 12.10.2020, ora 10.00.
- Pentru ședința de judecată din 12.10.2020, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, nu a asigurat prezența martorilor, respectiv, ședința la cererea acestuia a fost amânată pentru 09.11.2020, ora 14.00.
- La 09.11.2020, de către avocatul **********, s-a solicitat amânarea ședinței din 09.11.2020. în cadrul ședinței s-a prezentat doar procurorul Procuraturii Anticorupție, **********. Inculpatul și avocatul nu s-au prezentat. Respectiv, ședința de judecată s-a amânat pentru data de 18.11.2020.
- În ședința de judecată din 18.11.2020 din partea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), Olga Bejenari, a fost transmis spre conexare la cauza penală nr. 1-4641/2019 privind învinuirea lui ***** *****Vasile, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, cauza penală nr. 1-2629/2020, privind învinuirea lui **********, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal. În cadrul ședinței de judecată procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, avocații **********, Eduard Melnic și inculpații ***** *****și **********, au pledat pentru conexarea cauzelor. Respectiv, prin

încheierea din 18.11.2020 emisă de judecătorul Judecătorie Chișinău (sediul Buiucani), **********, cauzele indicate s-au conexat. Totodată, având în vedere că procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, nu a asigurat prezența martorilor, la cererea acestuia ședința de judecată s-a amânat pentru data de 14.12.2020, ora 13.30.

- Ședința de judecată din 14.12.2020, nu a avut loc, în legătură cu faptul că în cadrul Judecătorie Chișinău (sediul Buiucani) a fost instituit regim special de activitate în vederea prev*****rii răspândiri infecției respiratorie cauzate de virusul COVID-19. Respectiv, ședința a fost amânată pentru data de 01.02.2021, ora 12.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședinței de judecată.

- La ședința de judecată din 01.02.2021, nu s-a prezentat procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 08.02.2021, ora 14.00.

- În ședința de judecată din 08.02.2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a asigurat prezența martorului Golban Marin. După audierea martorului indicat procurorul a solicitat întreruperea ședinței și oferirea unui termen suplimentar pentru a asigura prezența altor martori. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 02.04.2021, ora 10.00.

- În ședința din 02.04.2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a comunicat că nu a putut asigura prezența martorilor și a solicitat amânarea ședinței. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 05.04.2021, ora 10.00.

- În ședința de judecată din 05.04.2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a asigurat prezența martorului Golban Olga. După audierea martorului procurorul a solicitat oferirea unui termen suplimentar pentru a asigura prezența altor martori. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 09.04.2021, ora 10.00.

- În ședința de judecată din 09.04.2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a asigurat prezența martorului Ioncu Vladelin. După audierea martorului procurorul a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru a asigura cercetarea probelor materiale din cadrul cauzei penale. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 12.04.2021, ora 15.30.

- În ședința de judecată din 12.04.2021, s-au cercetat materialele cauzei penale. Ulterior, în conformitate cu 365 din CPP s-a dispus finisarea cercetărilor judecătorești în parte ce privește cercetarea probelor acuzării și s-a trecut la cercetarea probelor apărării. Tot, în cadrul ședinței de judecată din 12.04.2021, avocatul Eduard Melnic în interesele inculpatului **********, a solicitat amânarea ședinței pentru a asigura cercetarea probelor apărării. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 12.05.2021, ora 14.00.

- În ședința de judecată din 12.04.2021, nu s-a prezentat inculpatul **********și avocatul **********, respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 11.06.2021, ora 12.00.

- În ședința de judecată din 11.06.2021, a fost audiat inculpatul **********și inculpatul ***** *****. Tot, în cadrul ședinței de judecată din 11.06.2021, s-a declarat finisată cercetarea judecătorească în cadrul cauzei penale și s-a trecut la dezbateri judiciare. La fel, în cadrul ședinței avocații Melnic Eduard și **********au solicitat oferirea unui termen

pentru a se pregăti pentru dezbateri judiciare. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 17.06.2021, ora 13.30.

- În cadrul ședinței de judecată din 17.06.2021 instanța de judecată a ascultat dezbaterile și ultimul cuvânt a inculpaților. Ulterior, a fost stabilită data pronunțării sentinței 16.07.2021, ora 13.00.
- La 16.07.2021, judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), **********, a emis sentință de condamnare în privința inculpaților **********și ***** *****. La pronunțare s-au prezentat procurorul **********, avocatul Eduard M*****c și inculpatul ***** *****.
- La 28.07.2021, avocatul Eduard Melnic, în interesele inculpatului **********, a depus apel împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021.
- La 30.07.2021, avocatul **********, în interesele inculpatului ***** *****, a depus apel împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021.
- Ulterior, la cererea inculpatului ***** *****, sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021, a fost tradusă în limba rusă.
- La 15.10.2021, cauza penală nr. 1-4641/2019 privind învinuirea lui **********și ***** *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) Ut. b) din Codul Penal, a fost repartizată spre examinare judecătorului Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu. Ședința de judecată a fost fixată pentru data de 29.03.2022, ora 09.30.
- Ședința de judecată din 29.03.2022, nu a avut loc, în temeiul dispoziției nr. 6 din 03.03.2022 emisă de Președintele Curții de Apel Chișinău, Vladislav Clima, prin care s-a pus în aplicare dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 emisă de Comisia pentru Situații Excepționale a R. Moldova, privind instituirea măsurilor specifice în dom*****ul justiției pe perioada stării de urgență. Următoarea ședință fiind fixată pentru data de 06.12.2022, ora 10.30.
- Pentru ședința de judecată din 06.12.2022, avocatul **********, în interesele inculpatului ***** *****, a depus cerere de amânare. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 07.06.2023, ora 10.30.
- În ședința de judecată din 07.06.2023 părțile nu s-au prezentat, respectiv, ședința s-a amânat pentru 08.11.2023, ora 12.00.
- În cadrul ședinței de judecată din 08.11.2023 s-a examinat cauza în fond și s-a anunțat că pronunțarea deciziei va avea loc la 13.12.2023, ora 14.00. Ulterior, s-a anunțat că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc la 20.12.2023, ora 14.00.
- La 20.12.2023, Curtea de Apel Chișinău, a emis decizia integrală în cauza penală privind învinuirea lui **********și ***** *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) Ut. b) din Codul Penal, prin care s-a casat sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021.

19. Totodată, la subiectul criteriului comportamentului părților și autorității judecătorești, reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion a precizat că instanțele au rămas imparțiale întotdeauna, dispunând amânări în favoarea tuturor participanților procesului.

20. Prin excluderea tuturor perioadelor (ex. diverse cereri ce determină amânarea procesului, etc.), cât și a circumstanțelor ce nu pot fi imputabile instanței (ex: neprezentarea inculpaților, neprezentarea avocaților inculpaților, stare de urgență, etc.), obținem o perioadă efectivă de examinare a dosarului.
21. Prin prisma prevederilor art. 315 CPP al R.M., cu privire la amânarea ședințelor de judecată pentru a asigura prezența părților, reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion, învederează că în speță nu există careva motive de tergiversare a examinării cauzei, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept „tergiversare a examinării cauzei", motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului în acest sens.
22. Astfel, reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion, menționează că realizând o apreciere, prin cumul, a criteriilor în dependență de care se apreciază rezonabilitatea termenului de examinare a cauzei, consideră termenul de examinare a cauzei nu depășește limita rezonabilității, în prezența unor circumstanțe speciale și anume diverse neprezentări din partea inculpatului 7 ședințe, coroborate și cu diverse cereri ce au determinat amânarea examinării cauzei.
23. Tulbure Ion în calitate de reprezentant al pârâtului precizează că luând în considerație specificul cauzei, comportamentul părților și de sarcina lunară a fiecărui judecător din cadrul instanțelor de judecată, autoritățile judecătorești au acționat cu bună-credință, cu o suficientă diligență, au întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării și soluționării obiective și sub toate aspectele a cauzei civile.
24. Cât privește pretenția de acordare a sumei în scopul satisfacerii prejudiciului moral, reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion consideră că instanța urmează să aplice prevederile art.118 Cod de Procedură Civilă, în temeiul căruia „părțile sunt obligate să prezinte probe pe care le invocă, conform legislației în vigoare". în acest context, subliniem și acel fapt că sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă numai pe seama reclamantului, dar se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și jurisprudența Curții Europene, excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate. La caz, apreciază pretenția reclamantului privind compensarea prejudiciului moral în cuantumul de 250 000 lei, drept o solicitare neîntemeiată, abstractă, iluzorie, în raport cu pretinsele suferințe invocate.
25. Subsecvent, la subiectul caracterului exorbitant al solicitării compensării prejudiciului moral, reprezentantul pârâtului, Tulbure Ion notează că CtEDO, în hotărârea Cimpoeș v. Republica Moldova, nr. 12030/13, 14 decembrie 2021, a acordat reclamantului 2 700,00 euro pentru prejudiciul moral, deși solicitase 15 000,00 euro, pentru o perioadă de examinare a cauzei de peste 15 ani.
26. În cadrul procesului judiciar reprezentantul reclamantei, avocatul Melnic Eduard, a susținut integral acțiunea depusă pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea depusă solicitînd admiterea acesteia.

27. Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, Tulbure Ion în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat. Instanța de judecată ținând că Ministerul Justiției a fost citat legal a dispus în temeiul art. 206 alin. (3) CPC, examinarea cauzei civile în lipsa pârâtului.

II. Aprecierea instanței de judecată.

28. Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinența și temeinicia prin prisma legislației ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de **********împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei penale în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral.
29. În conformitate cu prevederile art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauza civilă sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. De asemenea, potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
30. În conformitate cu art.121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
31. În conformitate cu art.130 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.
32. În conformitate cu art.131 alin.(1) Cod de procedură civilă, explicațiile date de părți și interv*****enți asupra circumstanțelor care le sunt cunoscute și care au importanță în proces urmează a fi verificate și evaluate deopotrivă cu celelalte probe […].
33. În conformitate cu art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

34. Astfel, la caz instanța de judecată constată cu certitudine faptul că prin Ordonanța de începere a urmăririi penale din 03 august 2010, emisă de ofițerul de urmărire penală al Direcției nr. 1 locotenent major, Lupăcescu Adrian, s-a dispus începerea urmăririi penale în privința cet. **********și ***** *****și alte persoane neidentificate pe faptul comiterii traficului de influență, exprimat prin extorcarea și primirea de bani, de două sau mai multe persoane, în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal.
35. Prin ordonanța privind efectuarea investigațiilor în vederea căutării învinuiților și aplicarea măsurii preventive în privința acestora, emisă de procurorul din Procuratura Anticorupție, Morcov Alexandru, s-a dispus efectuarea investigațiilor în vederea căutării învinuitului **********Ilie, a.n. ***** și asigurarea prezentării ultimului la organul de urmărire pen*****și aplicarea în privința învinuitului **********Ilie, a.n. *****, măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 30 zile din data aducerii la *****a ordonanței. Lui **********i-a fost înmânată copia ordonanței la data de 21 septembrie 2020.
36. La data de 21 septembrie 2020, **********a fost pus sub învinuire în cauza pen*****nr. 2020970532, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal al R.M.
37. Prin sentința nr. 1-464/2019 din 16 iulie 2021, Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani), a hotărât de a-l recunoaște pe ***** *****și pe **********Ilie, vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, aplicându-lise în baza acestei legi o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1500 (una mie cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 (treizeci mii) lei. Conform art. 106 alin. (2) lit. b) din Codul Penal s-a confiscat de la ***** *****și de la **********în beneficiul statului suma de 1 700 (una mie șapte sute) euro, cu titlu de mijloace bănești rezultate (obținute) din infracțiune. Cererea procurorului privind încasarea în mod solidar de la ***** *****și de la **********a cheltuielilor, s-a respins ca neîntemeiată.
38. **********nefiind de acord cu sentința Judecătorie Chișinău, (sediul Buiucani), a depus prin intermediul apărătorului său, Melnic Eduard, cerere de apel împotriva acesteia, la data de 28 iulie 2021.
39. C*****iul penal al Curții de Apel Chișinău la data de 20 decembrie 2023 a emis Decizia nr. 1a-2156/21 prin care a dispus admiterea apelului avocatului **********, în interesele inculpatului ***** *****și apelul avocatului Eduard Melnic, în interesele inculpatului *****Pentru, s-a casta total sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021 și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit de prima instanță. Procesul penal în privința lui ***** *****și **********învinuiți în baza art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) Cod Penal, s-a încetat pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează urmărirea penală. S-a respins cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mod solidar de la ***** *****și **********, în mărime de 991,2 lei, ca fiind neîntemeiată.

40. Ulterior la data de 26 ianuarie 2024, **********nefiind de acord cu Decizia Curții de Apel Chișinău, nr. 1a-2156/21 din 20 decembrie 2023, a depus recurs.
41. Instanța de judecată, constată că la materialele cauzei se regăsește nota informatică întocmită de procurorul în Procuratura Anticorupție, ***** *****, potrivit căreia se aduce la *****că Procuratura Anticorupție a condus urmărirea penală pe cauza penală nr.2010036569, pornită la 03.08.2010 de către organul de urmărire penală al CCCEC, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.326, alin. (2), lit. c) Cod penal, pe faptul traficului de influență comis de cet. **********și ***** *****. Urmărirea penală a fost disjunsă la 21.09.2020 din cauza pen*****nr.2010036569 în privința lui **********Ilie, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2) art. 326, alin. (2), lit. b) Cod penal. Temei pentru pornirea urmăririi penale în cauza nr. 2010036569 a servit actul de sesizare al cet. Golban Marin, din care rezultă comiterea acțiunilor de trafic de influență.
42. În nota sa informativă, Procuratura Anticorupție, a mai menționat că potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale, la 02 august 2010, cet. Golban Marin *****prin denunț a sesizat Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, potrivit căruia **********în complicitate cu ***** Vitali, susținând că au influență asupra persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul instituțiilor superioare de învățământ, anume Ministerului Educației și că îi poate convinge să perfecteze și să elibereze diplomă de licență de absolvirea Universității Tehnice din Moldova, pentru ce în luna iunie 2010 au extorcat și primit de la Golban Marin suma de 1700 euro, bani care urmează să le transmită persoanelor care vor organiza și perfecta diploma. Tot, **********în complicitate cu ***** *****în perioada lunii iulie 2010, susținând că au influență asupra persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul instituțiilor superioare de învățământ, anume Ministerului Educației și că îi poate convinge să perfecteze și să elibereze diplomă de licență de absolvirea Universității Tehnice din Moldova, extorcă de la Golban Marin suma de 1700 euro pentru perfectarea diplomei de licență de absolvirea Universității Tehnice din Moldova pe numele soției sale, Golban Olga.
43. Se mai precizează în nota informativă din 16 mai 2024, că în cadrul urmăririi penale fiind expediate citații în adresa lui **********și Vainștein Mihail, aceștia nu sau prezentat la data și ora indicate, nu au anunțat motivul neprezentării, iar în urma petrecerii unui șir de măsuri speciale de investigații, la acea etapă, locul de aflare a acestora nu a fost stabilit. Mai mult, conform informațiilor din sistemul informațional al IGPF, **********și Vainștein Mihail, în perioada sus indicată, se aflau peste hotarele țării. La 28.11.2019, **********a fost pus sub învinuire, fiindu-i încriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2)/ art. 326, alin. (2), lit. b) Cod penal. La 28.11.2019 în privința lui **********și Vainștein Mihail Vladimir a fost dispus efectuarea investigațiilor în vederea căutării acestora și aplicarea măsurii preventive - obligarea de a nu părăsi țara. Tot la 28.11.2019 în privința lui ***** **********urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură separată cu nr.2019970678, fiind întocmit rechizitoriu și expediată cauza în instanța de judecată pentru examinare în fond. În privința lui Vainștein Mihail Vladimir la

09.12.2019 a fost intentat dosar de căutare duplicat nr.2015420291 din motivul necunoașterii locului aflării acestuia, care nu este cunoscut și la moment. La aceiași data a fost pornit dosar de căutare și în privința lui **********, nr.*****. La 21.09.2020 cet. **********fiind identificat și dispusă asigurarea prezenței sale în fața organului de urmărire penală, i-a fost aplicată măsura preventive - obligarea de a nu părăsi țara, l-a aceiași dată a fost înaintată acuzarea, fiindu-i încriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326, alin. (2), lit. b) Cod penal. În conformitate cu prevederile art. 297 din Codul de procedură penală, cauza penală, a fost trimisă în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, pentru examinare în fond la 23.09.2020.

44. Instanța de judecată constată că la data de 19 martie 2024, de către Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani) s-a întocmit nota informativă, prin care a indicat că, la data de 03.12.2019, În procedura judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), **********, a parvenit în examinare cauza penală privind învinuirea lui ***** *****Vasile, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) Ut. b) din Codul Penal. În acord cu art. 345 din CPP s-a fixat ședința preliminară pentru data de 20.12.2019, ora 09.30. În cadrul ședinței de judecată din 20.12.2019 de către avocatul **********în interesele inculpatului ***** *****a fost înaintată o cerere cu privire la încetarea procesului penal în ședință preliminară. Deoarece cererea era voluminoasă procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a solicitat termen pentru a studia cererea și a avea posibilitatea de a se expune asupra ei. Respectiv instanța de judecată a admis demersul procurorului și s-a amânat ședința pentru 30.01.2020, ora 11.00. În ședința de judecată din 30.01.2020, părțile nu s-au prezentat, respectiv ședința s-a amânat pentru 25.02.2020, ora 11.00. În ședința de judecată din 25.02.2020, avocatul **********și inculpatul ***** *****, au solicitat ca instanța de judecată să le ofere un termen suplimentar pentru a se decide asupra procedurii în care se va examina cauza (procedură generală sau simplificată). Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 20.03.2020, ora 10.00. Ședința de judecată din 20.03.2020, nu a avut loc, în legătură cu dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău nr. 12 din 13.03.2020, în legătură cu măsurile îndreptate spre prevenirea răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID-19. Respectiv, ședința a fost amânată pentru data de 04.05.2020, ora 12.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședințe de judecată. Ședința de judecată din 04.05.2020, nu a avut loc, în legătură cu dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău nr. 12 din 13.03.2020, în legătură cu măsurile îndreptate spre prevenirea răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID-19. Respectiv, ședința a fost amânată pentru data de 22.06.2020, ora 14.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședințe de judecată. Ședința de judecată din 22.06.2020, nu a avut loc, în legătură cu dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău nr. 12 din 13.03.2020, în legătură cu măsurile îndreptate spre prevenirea răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID-19. Respectiv, ședința a fost amânată pentru data de 28.07.2020, ora 14.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședințe de judecată. În ședința de judecată din

28.07.2020 inculpatul ***** *****a înaintat cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în Procedură Generală. Respectiv, instanța prin încheiere protocolară a dispus examinarea cauzei în Procedură Generală. S-a citit învinuirea. S-a oferit termen procurorului Procuraturii Anticorupție, **********, să asigure prezentarea probelor acuzării. Respectiv, următoarea ședință a fost fixată pentru data de 02.10.2020, ora 12.00. În ședința de judecată din 02.10.2020, prin dispoziția din 01.10.2020, a adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, **********, a fost înlocuit la examinarea cauzei cu procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, cu procurorul Procuraturii Anticorupție, **********. In cadrul ședinței de judecată din 02.10.2020 procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a solicitat termen pentru a lua *****cu materialele cauzei penale. Respectiv, demersul acestuia s-a admis și ședința s-a amânat pentru datat de 12.10.2020, ora 10.00. Pentru ședința de judecată din 12.10.2020, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, nu a asigurat prezența martorilor, respectiv, ședința la cererea acestuia a fost amânată pentru 09.11.2020, ora 14.00. La 09.11.2020, de către avocatul **********, s-a solicitat amânarea ședinței din 09.11.2020. în cadrul ședinței s-a prezentat doar procurorul Procuraturii Anticorupție, **********. Inculpatul și avocatul nu s-au prezentat. Respectiv, ședința de judecată s-a amânat pentru data de 18.11.2020. În ședința de judecată din 18.11.2020 din partea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), Olga Bejenari, a fost transmis spre conexare la cauza pen*****nr. 1-4641/2019 privind învinuirea lui ***** *****Vasile, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, cauza pen*****nr. 1-2629/2020, privind învinuirea lui **********, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal. în cadrul ședinței de judecată procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, avocații **********, Eduard Melnic și inculpații ***** *****și **********, au pledat pentru conexarea cauzelor. Respectiv, prin încheierea din 18.11.2020 emisă de judecătorul Judecătorie Chișinău (sediul Buiucani), **********, cauzele indicate s-au conexat. Totodată, având în vedere că procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, nu a asigurat prezența martorilor, la cererea acestuia ședința de judecată s-a amânat pentru data de 14.12.2020, ora 13.30. Ședința de judecată din 14.12.2020, nu a avut loc, în legătură cu faptul că în cadrul Judecătorie Chișinău (sediul Buiucani) a fost instituit regim special de activitate în vederea prev*****rii răspândiri infecției respiratorie cauzate de virusul COVID-19. Respectiv, ședința a fost amânată pentru data de 01.02.2021, ora 12.00. Părțile au fost înștiințate despre data următoarei ședințe de judecată. La ședința de judecată din 01.02.2021, nu s-a prezentat procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 08.02.2021, ora 14.00. În ședința de judecată din 08.02.2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a asigurat prezența martorului Golban Marin. După audierea martorului indicat procurorul a solicitat întreruperea ședinței și oferirea unui termen suplimentar pentru a asigura prezența altor martori. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 02.04.2021, ora 10.00. În ședința din 02.04.2021, procurorul Procuraturii

Anticorupție, **********, a comunicat că nu a putut asigura prezența martorilor și a solicitat amânarea ședinței. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 05.04.2021, ora 10.00. În ședința de judecată din 05.04.2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a asigurat prezența martorului Golban Olga. După audierea martorului procurorul a solicitat oferirea unui termen suplimentar pentru a asigura prezența altor martori. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 09.04.2021, ora 10.00. În ședința de judecată din 09.04.2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, **********, a asigurat prezența martorului Ioncu Vladelin. După audierea martorului procurorul a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru a asigura cercetarea probelor materiale din cadrul cauzei penale. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 12.04.2021, ora 15.30. În ședința de judecată din 12.04.2021, s-au cercetat materialele cauzei penale. Ulterior, în conformitate cu 365 din CPP s-a dispus finisarea cercetărilor judecătorești în parte ce privește cercetarea probelor acuzării și s-a trecut la cercetarea probelor apărării. Tot, în cadrul ședinței de judecată din 12.04.2021, avocatul Eduard Melnic în interesele inculpatului **********, a solicitat amânarea ședinței pentru a asigura cercetarea probelor apărării. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 12.05.2021, ora 14.00. În ședința de judecată din 12.04.2021, nu s-a prezentat inculpatul **********și avocatul **********, respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 11.06.2021, ora 12.00. În ședința de judecată din 11.06.2021, a fost audiat inculpatul **********și inculpatul ***** *****. Tot, în cadrul ședinței de judecată din 11.06.2021, s-a declarat finisată cercetarea judecătorească în cadrul cauzei penale și s-a trecut la dezbateri judiciare. La fel, în cadrul ședinței avocații Melnic Eduard și **********au solicitat oferirea unui termen pentru a se pregăti pentru dezbateri judiciare. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 17.06.2021, ora 13.30. În cadrul ședinței de judecată din 17.06.2021 instanța de judecată a ascultat dezbaterile și ultimul cuvânt a inculpaților. Ulterior, a fost stabilită data pronunțării sentinței 16.07.2021, ora 13.00. La 16.07.2021, judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), **********, a emis sentință de condamnare în privința inculpaților **********și ***** *****. La pronunțare s-au prezentat procurorul **********, avocatul Eduard M*****c și inculpatul ***** *****. La 28.07.2021, avocatul Eduard Melnic, în interesele inculpatului **********, a depus apel împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021. La 30.07.2021, avocatul **********, în interesele inculpatului ***** *****, a depus apel împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021. Ulterior, la cererea inculpatului ***** *****, sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021, a fost tradusă în limba rusă. La 15.10.2021, cauza pen*****nr. 1-4641/2019 privind învinuirea lui **********și ***** *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) Ut. b) din Codul Penal, a fost repartizată spre examinare judecătorului Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu. Ședința de judecată a fost fixată pentru data de 29.03.2022, ora 09.30. Ședința de judecată din 29.03.2022, nu a avut loc, în temeiul dispoziției nr. 6 din 03.03.2022 emisă de Președintele Curții de Apel Chișinău, Vladislav Clima, prin care s-a pus în aplicare dispoziția nr. 5 din 02.03.2022

emisă de Comisia pentru Situații Excepționale a R. Moldova, privind instituirea măsurilor specifice în domeniul justiției pe perioada stării de urgență. Următoarea ședință fiind fixată pentru data de 06.12.2022, ora 10.30. Pentru ședința de judecată din 06.12.2022, avocatul **********, în interesele inculpatului ***** *****, a depus cerere de amânare. Respectiv, ședința s-a amânat pentru data de 07.06.2023, ora 10.30. În ședința de judecată din 07.06.2023 părțile nu s-au prezentat, respectiv, ședința s-a amânat pentru 08.11.2023, ora 12.00. În cadrul ședinței de judecată din 08.11.2023 s-a examinat cauza în fond și s-a anunțat că pronunțarea deciziei va avea loc la 13.12.2023, ora 14.00. Ulterior, s-a anunțat că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc la 20.12.2023, ora 14.00. La 20.12.2023, Curtea de Apel Chișinău, a emis decizia integrală în cauza penală privind învinuirea lui **********și ***** *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) Ut. b) din Codul Penal, prin care s-a casat sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.07.2021.

45. Instanța de judecată atestă că pe parcursul examinării cauzei penale, în cadrul Curții de Apel Chișinău, reclamantul **********și-a întemeiat o familie, încheind căsătoria cu cet. **********, la data de *****, fapt confirmat prin copia certificatului de căsătorie. Totodată **********pe parcursul examinării cauzei penale, a devenit părinte. La data de *****s-a născut fiul *****, iar la data de *****s-a născut fiica *****.
46. Analizând circumstanțele invocate și raportîndu-le la prevederile legislative, instanța de judecată constată că în conformitate cu art. 2 alin. (1) al Legii nr.87 din privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, 21.04.2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.
47. În conformitate cu §1 al art. 6 din Convenție, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.
48. Circumstanțele constatate, raportate la normele de drept citate și la practica CtEDO se atestă că autoritatea responsabilă de examinarea cauzelor în termen rezonabil, care este

statul Republica Moldova, n-a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea examinării cauzei penale în termeni rezonabili, din care se reliefează o lezare a dreptului reclamantului **********la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, după cum instituie atât prevederile art. 6 § 1 al Convenției, cât și cele a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

49. În asemenea circumstanțe, instanța constată că perioada de la 03 august 2010 – 20 decembrie 2023, constituie o durată excesivă de examinare a unei cauza penale, or ținînd cont de faptul că urmărirea penală în privința lui **********s-a început la data de 03 august 2010, cauza penală a fost transmisă în instanță de judecată pentru examinare la data de 02.12.2019, soluționată de prima instanță prin emiterea sentinței de condamnare la data de 16 iulie 2021 și examinată de către Curtea de Apel, la data de 20 decembrie 2023.
50. Astfel incertitudinea unei soluții finale a instanței de judecată referitor la învinuirile penale aduse reclamantului, **********, pentru o perioada de aproximativ 13 ani, constituie o lezare a drepturilor nepatrimoniale ale acesteia fiind necesară o despăgubire care urmează a fi încasată din contul statului.
51. Potrivit art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21.04.2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.
52. Totuși, analizând argumentele expuse de reclamant, în raport cu materialul probatoriu, cu privire la susținerea prejudiciului moral, instanța de judecată conchide faptul că reclamantul a reușit să probeze parțial afectivitatea sa.. De principiu, instanța de judecată ține să noteze că urmează să stabilească gradul de prejudiciu adus reclamantei din punct de vedere moral de pe urma examinării nerezonabile a cauzei penale.
53. Astfel, potrivit art. 2037 CC al RM, alin.(1) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenta și întinderea prejudiciului patrimonial.
54. Conform art. 2038 alin. (1) din Codul Civil mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.
55. Astfel, instanța de judecată conchide faptul că deși reclamantul a solicitat achitarea sumei de 250 000,00 lei în calitate de prejudiciu moral, aceasta nu a precizat modalitatea de

stabilire a cuantumului respectiv și nu prezentat un material probatoriu suficient în susținerea deplină a pretențiilor sale.

56. În susținerea poziției respective instanța de judecată se raliază la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care susține că, aprecierea a prejudiciului moral urmează să se facă în raport cu un șir de criterii bine prestabilite precum: miza pentru reclamant, comportamentul părților, buna/reaua credință, durata suferințelor, și perioada de adresare. Curtea mai specifică și faptul că la aprecierea compensațiilor survenite în baza prejudiciului moral obligatoriu se va lua în considerație principiul general al echității, iar suma nu trebuie să fie vădit disproporționată de suferințele cauzate sau de alte cauze similare.
57. Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.
58. Analizând jurisprudența CEDO în cazurile de neexecutare, putem constata că mărimea acesteia este de aproximativ de 600 euro pentru 12 luni de întârziere și cîte 300 euro pentru fiecare perioade următoare de 6 luni de întârziere.
59. Aprecierea prejudiciului moral se face în raport cu interesul pentru reclamant, comportamentul părţilor, buna/reaua credinţă, durata neexecutării precum şi alte circumstanţe. La fel, instanţa obligatoriu va lua în consideraţie principiul general al echităţii, iar suma nu trebuie să fie vădit disproporţionată cu sumele acordate de Curtea Europeană în speţele similare, fiind excluse pretenţiile excesive şi vădit exaggerate
60. Totodată, în Hotărârea CtEDO, *Cocchiarella contra Italiei* (nr.64886/01, § 146) Curtea a notat că având în vedere caracteristicile remediului ales de Italia și faptul că, în ciuda acestui recurs intern, instanțele naționale au ajuns la o constatare a unei încălcări, Curtea, în mod echitabil, consideră că prejudiciul moral acordat de instanțele naționale ar putea fi mai mic de două ori decât cel acordat de Curte.
61. Ținând cont de cele indicate supra, precum și de normele legale care reglementează repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinare în termen rezonabil cauzei penale și de circumstanțele pricinii, instanța de judecată, în urma constatării încălcării dreptului lui **********la examinare în termen rezonabil a cauzei penale, ajunge la concluzia reparării prejudiciului moral reclamantului, însă, în opinia instanței, suma de 250 000,00 lei solicitată de reclamant în vederea reparării prejudiciului moral este exagerat de mare și nu este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de acesta prin tergiversarea examinării cauzei penale privind învinuirea acestuia de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2) lit. b), 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, din care considerente instanța urmează să încaseze de la Ministerul Justiției prin

intermediul bugetului de stat în beneficiul lui **********suma de 130 000,00 lei în vederea reparării prejudiciului moral.

62. Totodată, dat fiind faptul că examinarea cauzei penale a durat 13 ani, fiind constat faptul încălcării dreptului reclamantului **********la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale intentate împotriva sa, instanța de judecată consideră suma de 130 000,00 lei ca fiind una rezonabilă.
63. Cu referire la cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată consideră necesar de a releva că potrivit art.94 alin.(1) Cod de Procedură Civilă instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
64. Conform art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
65. Referitor la cheltuielile de judecată suportate pentru asistență juridică, instanța reieterează că potrivit pct.15 al Recomandării Consiliului Uniunii Avocaţiilor din 30.03.2012 privind cuantumul onorariilor avocaţiilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.
66. Conform pct.211 a Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr. 25 din 28.06.2004, soluţionînd cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţele vor reţine următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).
67. La inițierea procesului dat, reclamantul a fost asistat de avocatul Melnic Eduard în baza mandatului MA nr. 1173092 din 03.01.2024. În acest sens instanța remarcă că au fost solicitate încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime totală de 7 500,00 lei, confirmate prin bonul de plată seria și numărul ***** *****din 03 ianuarie 2024 în mărime de 7 500,00 lei
68. În context, reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, instanţa de judecată, admite cererea

reprezentantului reclamantului și va încasa 7 500,00 cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

69. Față de cele ce preced și având în vedere că pretențiile formulate de către reclamantul **********împotriva Ministerului Justiției al R.M, s-au dovedit a fi întemeiate, instanța de judecată va admite parțial acțiunea, va constata încălcarea dreptului reclamantului **********la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale privind învinuirea acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal pentru perioada de la 03.08.2010 pînă la 20.12.2023 și va încasa din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficul lui **********prejudiciului moral în mărime de 130 000,00 lei și cheltuieli de judecată formate din cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 7 500,00 lei.

70. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parţial cererea de chemare în judecată înaintată de **********împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei penale în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral.

Se constată încălcarea dreptului reclamantului **********la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale privind învinuirea acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal pentru perioada de la 03.08.2010 pînă la 20.12.2023.

Se încasează din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova în beneficul lui **********prejudiciului moral în mărime de **130 000,00 lei** (o sută treizeci mii lei) și cheltuieli de judecată formate din cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de **7 500,00 lei** (șapte mii cinci sute lei), în rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chișinău în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
judecătorul **Brăgaru Alina**